

VISIONSforum

Udgivet af DATS og AKKS i 2015

◉ Inspiration fra udlandet:

Genopdagelse af amatørkunsten

◉ Christian Have:

Alle har et ansvar for amatørkulturen

◉ Kulturministeren:

Vi skal tænke visioner i fællesskab

Visioner for amatørkulturen

Af Anders Hind, formand i DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed

Af Villy Dall, formand for AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd.

► Forord:

Først et stort tak til alle deltagere på visionsforummet onsdag d. 21. januar på Christiansborg samt til alle, der måtte vise interesse for vores område ved at læse dette digitale magasin.

Vi er glade og stolte over, at vi kunne samle over 100 interesserede, passionerede og diskussionslystne deltagere til visionsforummet om amatørkultur, som DATS og AKKS var værter for i samarbejde med kulturordfører Marlene Borst Hansen (RV).

På dagen stiftede vi blandt andet bekendtskab med tre udenlandske eksempler på det politiske arbejde med amatørkulturen fra henholdsvis Storbritannien, Flandern og Norge, hvilket var meget inspirerende. De udenlandske eksempler peger på, at vi også i Danmark bør gøre os nogle strategiske tanker om, hvordan vi bedst kan udnytte de frivillige, kreative og sociale ressourcer, der findes i den lokale amatørkultur til gavn for civilsamfundet samt som fødekæde til det professionelle kulturliv. Og det arbejde kom vi netop godt i gang med under visionsforummet.

I to spændende debatter med både kommunal- og landspolitikere blev interessante nye initiativer og tanker om amatørkulturen diskuteret. DATS og AKKS har nu samlet dagens pointer og indtryk i denne digitale udgivelse, som vi håber kan give et overblik over den begivenhedsrige dag samt pege i retningen af nye muligheder.

Vi glæder os til at komme i gang med det videre arbejde for amatørkulturen i Danmark!

God læselyst.

► Mere fokus på amatørkulturen

s. 4

► Video: Seniorteater skaber livsglæde

s. 5

► Robin Simpson, Storbritannien

s. 6

► Rob Van Genechten, Flandern

s. 8

► Morten Hagevik, Norge

s. 10

► Visionsforummet i film og billeder

s. 12

► Pointer fra debatterne

s. 14

► Christian Have: Vi har alle et ansvar for amatørkulturen

s. 18

► Debat: Udlandet kan inspirere amatørkulturen

s. 20

► Video: Musik for unge

s. 21

► Visionsforummet i tal

s. 23

► Svar fra spørgeskemaundersøgelsen

s. 24

► VOXPOP: Reaktionen fra deltagerne

s. 28

► Marlene Borst Hansen (RV): Åbningstale

s. 30

► Kulturminister: Visioner i fællesskab

s. 31

► Fremtidige perspektiver for amatørkulturen

s. 32

► Vær med til at kåre Årets AmatørKulturKommune

s. 34

► Video: Vilhelmsborg Festsplil – amatørkultur for alle

s. 35

► Formændene har ordet

s. 37

Udgiver: DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed og AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd

Redaktion: Lene Grønborg Poulsen

Foto: Lene Grønborg Poulsen samt PR-materiale

Video: Jonas Risvig

Layout: GrafikOgDesign.com

Mere fokus på amatør-kulturen

Sprudlende amatørkor, flere generationer samlet på scenen og spirende vækstlagsteater. Det er nogle af de ting, som er med til at skabe grobund for både det lokale kulturudbud, fællesskab samt den kunstneriske fødekæde – og det er netop denne kultur, der var i centrum på Christiansborg.

Et enigt Folketing udtalte i 2004, at det: "tillægger det frivillige arbejde inden for kunst og kultur stor værdi. Arbejdet har stor betydning for borgernes udfoldelsesmuligheder, for udviklingen af forpligtende fællesskaber, for indsigt i den skabende proces og for den kunstneriske fødekæde. Det frivillige kulturelle område spiller en stor rolle for den lokale og regionale kulturpolitik."

Siden har der ikke fra national side været stor opmærksomhed på amatørkulturen, og i Danmark har vi ikke, i modsætning til nogle af de lande vi normalt sammenligner os med, en national strategi for området. For at sætte gang i den proces inviterede DATS og AKKS til et visionsforum på Christiansborg onsdag d. 21. januar 2015.

DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed

- DATS er en landsdækkende teaterorganisation, der arbejder lokalt, regionalt og på landsplan for at styrke og udvikle teater i Danmark.
- DATS fremmer og støtter teateraktivitet, herunder projekter der bidrager til samfundsdebatten, styrker ytringsfriheden og skaber dialog på tværs af sociale, etniske, religiøse og kulturelle skel.
- DATS varetager enkeltmedlemmers, sceners,

grupper og institutioners teater-interesser. I alt er der ca. 50.000 aktive amatørteaterfolk i alle aldre landet over.

- DATS yder tilskud til kurser og opførelser, arrangerer festivaler, konferencer og uddannelsesforløb samt formidler teaterkontakt nationalt og internationalt.

► **Læs mere og tilmeld dig nyhedsbrev på www.dats.dk**

AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd

- Amatørernes Kunst og Kultur Samråd (AKKS) består af 19 organisationer, der på amatørniveau arbejder inden for musik, sang, foto og litteratur.
- De har alle som mål at fremme den aktive deltagelse i den udøvende kunst og er baseret på det

frivillige engagement og foreningsformen.

- Tilsammen repræsenterer de mange tusinde aktive amatører, hvoraf halvdelen er børn og unge.

► **Se mere og tilmeld dig nyhedsbrev på www.akks.dk**

► **Video:**

Seniorteater skaber livsglæde

I forbindelse med visionsforummet d. 21. januar 2015 har DATS og AKKS fået produceret tre videoer, der viser mangfoldigheden i den danske amatørkultur.

Den første video, der blev vist på dagen, var tre minutters livsglæde og passion fra teatret 7-kanten i Janderup ved Varde. Her mødes det lokale seniorteaterhold i en kreativ proces på scenen, der også har mange andre positive sideeffekter som lokalt sammenhold, fællesskab og et godt samt aktivt seniorliv. Her er plads til alle, og netop den holdning synes at afspejle stemningen på hele teatret.

"Man spørger ikke, er du tandlæge eller kommunalarbejder. Man tænker slet ikke i de baner. Det synes jeg, jeg har oplevet som noget rigtig, rigtig dejligt. Noget socialt er det vel," fortæller Karen Scroll blandt andet i filmen med et stort smil.

Seniorholdets instruktør Holger Sørensen ser desuden teatret som et frirum, hvor seniorerne på teateret gennem skuespillet oplever, at de stadig kan bruges til noget og bidrage positivt til samfundet.

► **Læs mere om 7-kanten, Danmarks største amatørteater [her](#).**

► **Robin Simpson:**

Genopdagelsen af amatørkunsten

Sammendrag af Robin Simpsons, direktør for Voluntary Arts Network i Storbritannien, oplæg d. 21. januar 2015 på visionsforummet for amatørkultur på Christiansborg. I de seneste 10 år er der i Storbritannien sket en markant hold-

ningsændring hos politikere og tilskudsgivere, idet interessen for potentialerne i hele frivillighedsområdet er vokset. Desuden ses amatører og professionelle gå sammen i nye og anderledes samarbejder til gavn for alle.

I mange år virkede det i Storbritannien som om den nationale kulturpolitik ignorerede amatørkulturen. Men i de seneste 10 år er der sket en markant holdningsændring hos politikere og tilskudsgivere. Forskning er blevet iværksat for at undersøge omfanget og rækkevidden af amatørsektoren, og en større akademisk undersøgelse er i gang med at afdække sammenhængen og den gensidige afhængighed mellem den professionelt understøttede kunstsektor, den kommercielle kunstindustri og amatørkunsten. Derudover har flere initiativer bragt amatørernes og de professionelle organisa-

tioner sammen for at dele færdigheder og samarbejde om at øge deltagelsen i kunsten.

“...regeringen og de statslige organer er blevet mere interesserede i frivillighedssektorens rolle, i frivillighed, medborgerskab og deltagelse.”

Mange faktorer har medvirket til denne ændring, men man mærker især en generel politisk trend, der har resulteret i, at regeringen og de statslige organer er blevet mere interesserede i frivillighedssektorens rolle, i frivillighed, medborgerskab og deltagelse. De fleste af ændringerne kan imidlertid spores tilbage til en serie diskussioner, der startede i 2006 og handlede om

den britiske regerings gentagne fiaskoer i forhold til at leve op til sine egne mål om at øge graden af egendeltagelse i kunstneriske aktiviteter.

I forlængelse heraf erkendte man, at hovedparten af kunstdeltagelsen ikke finder sted gennem de professionelle statsinstitutioner, men gennem lokale, udstøttede amatørgrupper. Den erkendelse førte til bestillingen af en national undersøgelse af amatørkunsten i Storbritannien (Our Creative Talent, 2008). Den førte så til en serie akademiske forskningsprojekter, som har fokuseret helt eller delvist på den rolle, amatørkunsten spiller – blandt andet The Arts and Humanities Research Council's "Cultural Value Project", som offentliggøres her i 2015. Et andet markant resultat af denne proces var Arts Council England's lancering i 2012 af "Creative People and Places" programmet, som inddrager amatørsektoren i et treårigt program, der skal øge kunstdeltagelsen i 21 af de områder i England, der har den laveste kunstdeltagelse. Et andet stort projekt, der udspringer af denne periode, er The Royal Shakespeare Company's "Open

Stages" program, der har bragt professionelle teaterkompagnier sammen med hundredvis af amatørgrupper rundt omkring i England.

Disse udviklinger er resultatet af mange års lobbyarbejde fra Voluntary Arts og andre nationale amatørorganisationer. Selv om der er sket en markant ændring i national politik i forhold til amatørkulturen i de seneste år, har den været gradvis, og der forestår stadig meget arbejde for at sikre, at amatørkulturen værdsættes og sikres ordentlige rammer. Ikke desto mindre blev en værdifuld indikator på fremskridtet givet i januar 2011, hvor Arts Council England offentliggjorde sin nye 10 års strategi, "Art for Everyone", der indeholder følgende forpligtelse: "Vi vil forfægte værdien af de kommercielle, amatørbaserede og frivillige sektors indsats i at opmuntre folk til at deltage i kunsten."

► Fakta:

Robin Simpson er direktør for Voluntary Arts Network, der er talerør for 63.000 frivillige kunst-

grupper i Storbritannien og Irland med mere end 10 mio. deltagere i kreative kulturelle aktiviteter.

Sammenfatning af oplæg afholdt af Rob van Genechten fra Flandern ved visionsforummet om amatørkultur. I Flandern er der fokus på netværk i

amatørkulturen efter en stor undersøgelse viste, at 65% af befolkningen beskæftiger sig med en kreativ aktivitet i deres fritid.

Op mod år 2000 var amatørkulturandskabet i Flandern meget fragmenteret. Organisationerne måtte overleve på begrænsede budgetter, da ressourcerne var fordelt på alt for mange aktører inden for feltet.

1999 bragte en drastisk forandring i form af en ny minister, der ikke tilhørte et af de traditionelle politiske partier i landet. Et nyt regeringsdekret tvang organisationerne til at samarbejde intensivt. Det resulterede i skabelsen af ni genreopdelte organisationer på området.

Forum voor Amateurkunsten, der er en paraplyorganisation, oprettet af de ni organisationer, gennemførte en undersøgelse, der overraskende viste at 65% af den flamske befolkning beskæftiger sig med en kreativ aktivitet i deres fritid. Ud over personlig udvikling spiller sociale motiver og det at tilbringe tid sammen med sine venner en stor rolle. Det er ikke kun antallet af amatørkunstnere, der er overraskende, det er også hyppigheden i aktiviteterne udført af den flamske befolkning, der er meget høj. En ud af tre kan således defineres som aktiv og hyppigt praktiserende.

“...65% af den flamske befolkning beskæftiger sig med en kreativ aktivitet i deres fritid. Ud over personlig udvikling spiller sociale motiver og det at tilbringe tid sammen med sine venner en stor rolle.”

► Rob Van Genechten:

”En national sport i Flandern: 1 ud af 3 gør det ...”

Denne viden førte til en fuldstændig forandring i fokus for de statslige tilskud til kunst og især til amatørkunst og til en gennemgribende ændring i tilgangen til den aktive kunstdeltager og kunstforbruger inden for amatørkunsten.

De ni organisationer er nu i højere grad begyndt at agere som netværksfacilitatorer, der skaber og stimulerer et netværk af ligesindede, hvor deltagerne interagerer og deler en fælles værdiskabelse i deres lokalsamfund, samtidig med at de stadig sælger deres produkter eller ydelser, opbygger forhold, deler gode råd, giver anmeldelser, samarbejder m.m. Gennem netværket støtter og stimulerer de ni organisationer primært kre-

ativiteten i gruppefællesskaber eller blandt individuelle kunstnere. De værdisætter de kunstneriske og sociale elementer samt tilbyder platforme, hvor man kan mødes, forbruge, skabe, samarbejde – på både national og internationalt niveau.

“En vigtig partner i netværkene er de kommunale kulturkoordinatorer.”

En vigtig partner i netværkene er de kommunale kulturkoordinatorer, som er en del af den organisatoriske struktur i alle kommuner i Flandern. Baseret på deres input organiserer Forum voor Amateurkunsten f.eks. hvert forår WAK – Week for Amateur Arts – en platform, hvor tusindvis af amatører præsenterer deres eget arbejde og oplever andres.

► Fakta:

Rob van Genechten er blandt andet formand for FAMEUS, der er ansvarlig for udviklingen af amatørkunsten i Antwerpen, og for Flanderns amatørteaterorganisation Opendoek

samt medlem af bestyrelsen for Forum voor Amateurkunsten, der har ansvaret for hele amatørkultursektoren i Flandern.

► **Morten Hagevik:**

Kultur ved lov eller engagement?

Sammendrag af Morten Hageviks, generalsekretær i Norsk Teaterråd, oplæg holdt d. 21. januar 2015 på visionsforummet om amatørkultur på

Den frivillige sektor i Norge består af 115.000 ikke-statslige og almennyttige organisationer (foreninger). Størstedelen af disse er lokalt forankret, har ingen ansatte og meget få finansielle midler, og omkring 50 pct. af dem er kulturelle organisationer i bred betydning.

I 2007 vedtog det norske Storting loven om offentlige myndigheders ansvar for kulturvirksomhed – kendt som kulturloven fremsat under den rød-grønne regering ledet af Jens Stoltenberg. Norge er derfor nu et af de få lande i verden, hvor det nationale kulturbudget svarer til 1 pct. af det totale statsbudget. Den norske rød-grønne regering havde de seneste otte år af sin levetid en plan for at

Christiansborg. I Norge har en national strategi på området haft en stor positiv effekt for hele amatørkulturen.

støtte det frivillige kulturelle og amatørkulturelle liv i hele Norge, hvilket gav flere positive afkast.

“...Én af de vigtigste erfaringer er imidlertid at de nationale strategier, både under den forhenværende og den nuværende regering, inddarbejder amatørkulturen.”

Den nye borgerlige regering i Norge, der kom til magten i 2013, har siden også haft et fokus på at “frigøre” amatørkulturen fra offentlig styring og bringe mere privat finansiering ind i sektoren, og her har kultursektoren været mere tøvende i deres feedback omkring, hvorvidt det er en god eller dårlig ide.

Én af de vigtigste erfaringer er imidlertid, at de nationale strategier, både under den forhenværende og den nuværende regering, inddarbejder amatørkulturen – ligesom de nationale strategier overfor frivillighedssektoren har en stærk

forankring både hos de statslige og hos de regionale og lokale myndigheder. Disse to elementer har vist sig særligt vigtige for udviklingen af området.

Men hvordan har kulturloven og andre nationale og regionale strategier haft betydning for amatørkulturen?

Nogle af Morten Hageviks konklusioner er:

► De nationale strategier, både under den forhenværende og den nuværende regering, inddarbejder amatørkulturen – og det har været og er meget vigtigt.

► De nationale strategier overfor frivillighedssektoren har en stærk forankring både hos de statslige og hos de regionale og lokale myndigheder.

► De nationale strategier prøver på én og samme tid at inkludere amatørkulturen og at “frigøre” den fra offentlig finansiering, og det er en stor udfordring for området.

► Fakta:

Morten Hagevik er generalsekretær i Norsk Teaterråd, den norske amatørteaterorganisation.

► Stemninger:

Visionsforummet i film og billeder

Visionsforummet blev afholdt i smukke rammer i Christianborgs Fællessal. Her var deltagerne med til at skabe en god dag med aktuelle debatter og skarpe pointer. På disse to sider har DATS og AKKS samlet stemningsbilleder og – video fra da-

gen, mens du andre steder i magasinet kan læse om alt fra de tre udenlandske oplægsholdere og pointer fra kommunal- og -nationaldebatten til resultater fra vores spørgeskemaundersøgelse samt bud på fremtidige perspektiver.

Opstart på dagen

- Visionsforummet startede med indtjekning på Christiansborg fra kl. 9.30. Herefter var der tid til morgenkaffe, inden dagen gik i gang i Fællessalen.
- Villy Dall, formand for AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd bød velkommen på dagen, inden Marlene Borst Hansen, kulturordfører (RV), holdt åbningstalen.

Udenlandske oplæg

- Udenlandske oplægsholdere fortalte på dagen om erfaringer med at formulere en national strategi for amatørkulturen i deres eget land.
- De tre forskellige oplægsholdere var Robin Simpson, Chief Executive i Voluntary Arts i Storbritannien, Rob van Genechten, præsident for OPENDOEK – Amateurtheater Vlaanderen og IATA/AITA, den internationale amatørteater organisation og Morten Hagevik, generalsekretær i Norsk teaterråd.
- Herefter var der tid til spørgsmål fra salen.

Debat – kommunerne

- I dagens første paneldiskussion fortalte repræsentanter fra kommuner i Danmark om, hvilken betydning amatørkulturen har hos dem. Deltagere i debatten var Kultur- og fritidsborgmester i København, Carl Christian Ebbesen, formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Frederiksberg, Morten Jung (RV), formand for Fritids- og Kulturudvalget i Høje-Taastrup, Merete Scheelsbeck (K), Kultur- og Fritidschef i Thisted, Karen Louise Erichsen og medlem af Kultur- og Fritidsudvalget i Kalundborg, Torben Toft Andersen. Christian Have fungerede som facilitator hele dagen og styrede diskussionen med salen.

Debat på nationalt niveau

- Folketingets kulturpolitiske ordførere og kulturministeren diskuterede i den nationale debat, hvilke perspektiver amatørkulturen har på landsplan. I debatten deltog Marianne Jelved (RV), Alex Ahrendtsen (DF), Troels Ravn (S) og Michael Aastrup Jensen (V).
- Herefter var der spørgsmål fra salen, inden Anders Hind, formand for DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed, afsluttede dagen.

Hvilken rolle spiller amatørkulturen for civilsamfundet i Danmark?

► Pointer fra debatten:

I dagens første debat blev amatørkulturen i de danske kommuner diskuteret. I bør samle jer og tale med én stemme, lød opfordringen blandt andet fra de lokale politikere.

At amatørkulturen er en vigtig faktor for de lokale danske kommuner, kunne alle paneldeltagere i dagens første debat på visionsforummet hurtigt blive enige om.

“Vi skal være stærke på kulturen, hvis vi skal konkurrere med København,” forklarede formand for Fritids- og Kulturudvalget i Høje-Taastrup, Merete Scheelsbeck, mens Kultur- og Fritidschef i Thisted, Karen Louise Erichsen tilføjede:

“Vores kulturliv er 100% afhængigt af, at vi har et godt amatørkulturliv....Uden amatørkunsten ville mange borgere hos os ikke blive introduceret til æstetisk praksis.”

Kommunerne har mulighed for at bakke op om amatørkulturen på mange forskellige måder, og formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Frederiksberg, Morten Jung, forklarede blandt andet, hvordan man i Frederiksberg er i gang med at udvikle en ny politik på området i tæt samarbejde med alle aktører. Derudover tilbyder kommunen nogle udvidede puljer, som det er nemt at søge midler fra, så det administrative bureaukrati ikke kommer til at fylde for meget hos de lokale kreative ildsjæle.

Derudover opfordrede de lokale politikere også amatørkulturen til at samarbejde på tværs og derved opnå nye synergier.

“Hvis man står sammen på tværs af organiserede og ikke-organiserede og henvender sig

til kommunen, så taler man både højere og stærkere,” forklarede Fritids- og Kulturudvalget i Høje-Taastrup Merete Scheelsbeck, mens Kultur- og fritidsborgmester i København, Carl Christian Ebbesen ligeledes påpegede:

“Det kan være svært for os politikere at forholde os til enkelte idéer. Saml jer om idéerne, og vær så selvdrevne som muligt.”

I diskussionen med salen kom panelet blandt andet ind på andre nytteeffekter ved amatørkulturen, hvor formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Frederiksberg Morten Jung blandt andet understregede, at vejen frem må være at samtænke kulturen med andre opgaver i forvaltningen.

I den forbindelse forklarede formand for Fritids- og Kulturudvalget i Høje-Taastrup Merete Scheelsbeck, at de helt konkret arbejder på at få flere med anden etnisk baggrund ind i deres foreninger, mens Kultur- og Fritidschef i Thisted Karen Louise Erichsen påpegede, at hun ser store og endnu uudnyttede potentialer i at sammenkoble kultur og sundhed.

I debatten deltog:

- Kultur- og fritidsborgmester i København, Carl Christian Ebbesen (DF)
- Formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Frederiksberg, Morten Jung (RV)
- Formand for Fritids- og Kulturudvalget i Høje-Taastrup, Merete Scheelsbeck (K)
- Kultur- og Fritidschef i Thisted, Karen Louise Erichsen
- Medlem af Kultur- og Fritidsudvalget i Kalundborg, Torben Toft Andersen.

Er der brug for en national strategi for amatørkulturen i Danmark, og hvad kunne den indeholde?

► Pointer fra debatten:

I den afsluttende landspolitiske debat var der enighed blandt politikere om, at der er basis for at arbejde videre med en fælles vision for amatørkulturen.

Blandt dagens landspolitikere var der bred enighed om, at amatørkulturen har en stor betydning – både for det danske civilsamfund og som fødekæde til det professionelle kulturliv. Derfor kunne alle deltagere i panelet også se pointen i at skabe nogle mere strategiske tanker for området. Hvordan det skal gøres i praksis, var der dog flere tilgange til.

Alex Ahrendtsen (DF) var meget positiv overfor en national strategi for den danske amatørkultur. Helt konkret foreslog han at arrangere en høring om amatørkulturen på Christiansborg med deltagelse af alle relevante aktører – herunder blandt andet KL, ministeriet, aktører i amatørkulturen, folk fra universitetsverdenen samt med inspiration fra udlandet. Han lagde vægt på, at initiativet skulle komme nede fra, og at han selv og Christiansborg derefter kunne gå ind og hjælpe med den videre proces. “Men vi skal have nogle pejlemærker, og dem skal I hjælpe med at sætte,” understregede han.

I den forbindelse understregede Michael Aastrup Jensen (V), at der kan være tale om en art handlingsplan, som politikerne kan hjælpe amatørkulturen med at få skubbet i gang:

“For jer er det også vigtigt, at der er nogen, der kan sparke døren ind de steder, der skal sparkes en dør ind, og så vil det altså hjælpe med en overordnet handlingsplan,” påpegede han og tilføjede senere i debatten:

“Vi skal ikke lovgive os ud af det. Der er I klogere

end os. Men I skal komme med nogle input, og så taler vi videre derfra.”

Troels Ravn (S) var også positiv overfor en overordnet strategi, og han understregede, at amatørkulturen og andre ildsjæle samt frivillige kan komme til at påvirke debatten de kommende år. Derudover efterlyste han et Kulturrens Analyseinstitut, så politikere og lokale aktører kan komme til at arbejde videre sammen på et oplyst grundlag.

Kulturminister Marianne Jelved ønskede ikke at bruge begrebet “national strategi”. I stedet ønskede hun en vision, som starter nede fra, og som involverer alle parter, der arbejder med amatørkultur i hele landet.

“Vi har ikke brug for en national strategi, som alle kommuner skal følge til punkt og prikke,” understregede hun.

I stedet påpegede hun styrken i at sætte sig ned og tale sammen og finde en retning i fællesskab. Visionerne kan så være til inspiration for alle og for det videre arbejde med amatørkulturen.

I den afsluttende tale på visionsforummet understregede formand for DATS Anders Hind, at organisationerne DATS og AKKS nu vil samle op på pointer og gå videre med det fælles visionsarbejde.

I debatten deltog:

- Kulturminister Marianne Jelved (RV)
- Alex Ahrendtsen (DF)
- Troels Ravn (S)
- Michael Aastrup Jensen (V)

▶ Christian Have:

Vi har alle et ansvar for amatørkulturen

Christian Have, kreativ direktør i Have Kommunikation samt passioneret kulturdebatør og forfatter, var facilitator da DATS og AKKS i fællesskab gennemførte visionsforummet om amatørkulturen. Han påpeger i dette interview, at amatørkulturen spiller en vigtig rolle i Danmark, og at vi alle må tage et ansvar for at skabe et kulturdrevet samfund.

af Sidsel Jensen, AKKS

Christian Have er manden bag den succesfulde debatbog "Ansvar eller Anarki – om kunstens og kulturens dilemmaer og potentialer." Det er en bog, der afsøger kunstens og kulturens muligheder for at styrke demokrati, samfund og vækst i en nær fremtid. Ifølge Christian Have spiller amatørkulturen en betydelig rolle i det kulturdrevne samfund. Men dette medfører også et betydeligt ansvar, understreger han.

▶ Hvor ser du amatørkulturens eksistensberettigelse sammenlignet med f.eks. den professionelle kunst?

Christian Have: "Amatørkulturen er utrolig vigtig i fødekæden af kunst og kultur. Selvom mange

opfatter en indbygget modsætning mellem amatørkulturen og den professionelle kunst, så ser jeg dem som indbyrdes afhængige og interagerende med hinanden. Det er klart, at der er stor forskel i såvel arbejdsprocesser, faglighed og økonomisk potentiale i de to grupper, men uden et levende og engageret vækstlag – ingen bæredygtig professionel kunstbranche."

▶ Hvilken rolle spiller amatørkulturen i din vision for det fremtidige kulturdrevne samfund?

Christian Have: "I min debatbog "Ansvar eller Anarki – om kunstens og kulturens dilemmaer og potentialer" slår jeg til lyd for, at vi alle må påtage os ansvaret for et mangfoldigt kunst og kulturliv. Vi kan ikke blot overlade det til det offentlige, staten, fonde eller de andre! Her spiller amatørkulturen en afgørende rolle. Amatørkulturens stemmer vil kunne påvirke den offentlige diskurs og den kulturpolitiske retning, som vi skal bevæge os henimod. Det folkelige og frivillige element bliver kun vigtigere i de kommende år!"

▶ Overalt i Europa ser man tilbagegang i de nationale kulturbudgetter. Hvem har ansvaret for at sikre og udvikle den lokale og nationale amatørkultur, og hvor skal finansieringen komme fra?

Christian Have: "Finansiering af den lokale og nationale amatørkultur er et ansvar, som både det offentlige og vi selv har! Derfor er det vigtigt, at man kommunikerer langt mere effektivt og strategisk fremover. Det er livsvigtigt med en forståelse for amatørkulturen i såvel befolkningen generelt, som i det politiske system. Derudover mener jeg, at fondene fremover godt kan komme til at spille en større rolle."

...uden et levende og engageret vækstlag – ingen bæredygtig professionel kunstbranche."

▶ I den nye folkeskolereform har vi set politiske ambitioner for bedre at integrere kulturel egenudøvelse og det lokale foreningsliv i alle børns uddannelse. Men hvordan mener du, at danske børn bedst skal møde kulturen?

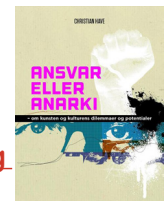
Christian Have: "Danske børn skal møde kulturen ved selv at blive deltagere i den! På den måde skabes engagerede og passionerede fremtidige kulturbrugere. Den teknologiske medierevolution muliggør en anden interaktion med børn og unge. Co-creation er ikke kun et buzzword. Vi har alle et kreativt og kunstnerisk gen, som ofte skal stimuleres for at kunne udfolde sig. Derfor er det

vigtigt, at børn og unge møder kunsten og kulturen i øjenhøjde og lærer, at det er noget, man kan deltage i og selv være skaber af – det være sig på højt eller lavt niveau. Det vigtigste er glæden og begejstringen for én selv, for de andre og for hele samfundet. Et kreativt og begejstret samfund har nemmere ved at overleve og klare sig i en global og fragmenteret verden!"

▶ Læs mere om Christian Have

▶ Læs mere om debatbogen

"Ansvar eller Anarki – om kunstens og kulturens dilemmaer og potentialer"

► Debat: Udlandet kan inspirere det frivillig aktive kulturliv i DK

Af Anders Hind, formand i DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed og Villy Dall, formand for AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd.

Mange steder i Europa er der de senere år kommet fokus på den ressource amatørkulturen er for blandt andet civilsamfundet samt kulturlivet i lokalsamfundene. Herhjemme skal vi dog passe på, at vi ikke overser vigtige sammenhænge mellem den folkelige, den frivillige, den kommercielle og den offentligt støttede professionelle kultur, som man andre steder i Europa er ved at få øjnene op for.

Frivillighed er et højaktuelt tema i den politiske diskussion, og de positive effekter for civilsamfundet er blandt andet blevet understreget i regeringens seneste frivillighedscharter. Alligevel virker det som om, at det frivillige aktive kulturliv – den såkaldte amatørkulturs potentialer bliver kraftigt overset.

Antallet af voksne amatører er f.eks. kun overfladisk berørt i "Danskernes Kulturvaner" 2011, hvor 17% af alle danskere over 15 år (næsten 1 million mennesker) siger, at de er selvudøvende inden for musik og sang. Imens peger undersøgelsen "Amatørkulturens Tal" fra 2009 på, at der er ca. 115.000 aktive medlemmer i den organiserede amatørkultur i Danmark.

Vil vi et skridt videre med den danske amatørkulturs potentialer, bør vi derfor tage et kig ud over landets egne grænser. De sidste 10 år er der f.eks. sket en holdningsændring i Storbritannien, hvor man er blevet mere interesseret i frivillighedssektorens rolle og har erkendt, at hovedparten af kunstdeltagelsen ikke finder sted gennem de profes-

Debatindlæg bragt af Altinget

sionelle institutioner, men gennem lokale amatørgrupper. På den baggrund har man iværksat en række forskningsprojekter og initiativer, bl.a. Arts Council England's "Creative People and Places", som inddrager amatørsektoren i et program, der skal øge kunstdeltagelsen i 21 af de områder i England, der har den laveste kunstdeltagelse.

Også i f.eks. Flandern er der sket en holdningsændring efter en undersøgelse i 2009 viste at 65% af den flamske befolkning beskæftiger sig med en kreativ aktivitet i deres fritid. Det førte til en fuldstændig forandring i fokus for de statslige tilskud til især amatørkunst og til en ændring i tilgangen til den aktive kunstdeltager og -forbruger. I begynde tilfælde blev amatørkulturen således også en løftestang i forhold til sociale opgaver, som kom lokalsamfundet til gode.

De udenlandske eksempler peger på, at vi i Danmark på politisk niveau bør have nogle strategiske tanker om, hvordan vi bedst kan udnytte de frivillige, kreative og sociale ressourcer, der findes i den lokale amatørkultur til gavn for civilsamfundet samt som fødekæde til det professionelle kulturliv.

Onsdag d. 21. januar arrangerer DATS og AKKS, i samarbejde med Marlene Borst Hansen, et visionsforum om amatørkulturens rolle i Danmark. Man kunne håbe, at det bliver starten på en politisk mere strategisk tilgang til et ressourcefyldt område.

► Video:

Musik for unge

– Grobund og Aarhus Ungdoms Symfoniorkester

Hvis du møder musikken i din ungdom, er det en gave for livet! Den pointe opleves tydeligt i én af de videoer DATS og AKKS har fået produceret i forbindelse med visionsforummet på Christiansborg d. 21. januar.

I videoen kommer vi med på besøg hos Aarhus Ungdoms Symfoniorkester, hvor de unge både stifter bekendtskab med musik, disciplin og et forpligtende fællesskab i orkestret.

Netop de tre kodeord står også stærkt hos Grobund Bandakademi i Åbyhøj ved Aarhus, hvor unge musikere bliver opfordret til selv at skrive deres egen musik. På den måde lærer de

at tage et ansvar for alt fra den kreative proces til praktiske planer omkring øveplaner.

"Det handler om, at de selvfølgelig skal lære at skrive deres egen musik... og på den måde også forstå, at det kan være sjovt, givende og udviklende rent musikalsk at lave sin egen musik," forklarer banddokter Kristine Bjørg Markussen blandt andet i videoen.

► [Læs mere om Aarhus Ungdoms Symfoniorkester her.](#)

► [Læs mere om Grobund Bandakademi her.](#)

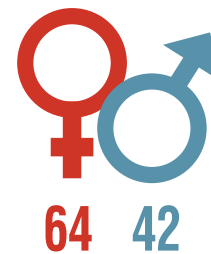

VISIONSforum i tal

Der var 106 deltagere til visionsforummet

Heraf var:

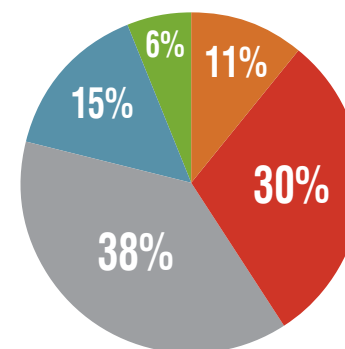

Nationalitet:

8 fra udlandet
(Sverige, Norge, Flandern og Storbritannien)

98 fra Danmark

Fordeling af faglighed og erhverv blandt deltagerne:

- Politikere (kommunal og landspolitikere)
- Embedsmænd og kommunale medarbejdere
- Fra interesseorganisationer (bestyrelsesmedlemmer og medarbejdere)
- Aktive kulturudøvere
- Andre

Hvad er amatørkulturens største bidrag til kulturen og samfundet?

☉ Citater hentet fra den udsendte spørgeskemaundersøgelse:

“At vi kan arbejde sammen på tværs af alder og kulturforskelle.”

“Amatørkulturen er fødekæde til alt kultur.”

“Kultur er identitet. Kultur fortæller noget om, hvem vi er, og noget om, hvor vi gerne vil hen. Amatørkulturens bidrag er den rodfæstning, det samlede kulturbillede har i folket – den fortælling, vi i fællesskab præsterer om vort samfund.”

“Amatørkulturen er en del af kulturen, ikke noget ”udenfor” den øvrige kultur, som den så bidrager til. Amatørkulturen udtrykker blandt andet, at kunst og kulturelle ind- og udtryk er basale menneskelige behov, og i amatør sammenhænge søges disse behov tilfredsstillet uden kommerciel forurening. Amatørkulturens største bidrag er nok, at flere end ellers opdager, at kunst og kultur findes og skaber mulighed for at blive involveret.”

“Åbne og interesserede borgere, der er medvirkende til et sundt og velfungerende samfund. En fødekæde til den professionelle kultur. Et levende, kritisk og vidende publikum for den professionelle kultur. Samt at der holdes liv i den folkelige kultur. Jeg vil gerne medvirke til, at politikerne efterlever de kulturelle løfter, de giver i en valgkamp.”

“At almindelige mennesker får lejlighed til at arbejde med deres kunstneriske interesser og udtryk.”

“Kærlighed”

“Jeg synes, at man burde give amatørkulturen en ”upgrade” ved at tale om ”breddekultur”, såvel som der er en breddeidræt. Kultur som æstetisk praksis er kun levende og værdifuldt, hvis folk engagerer sig i det – og det kan være på alle niveauer. ’Kan jeg selv fløjte en sang, er det sjovere at lytte til andres.’”

“Frivillighed – folkelig – samvær – forskellighed – personlig udvikling.”

“Giver meningsfulde fællesskaber. Skaber værdi og mening i den enkeltes liv. Samler og styrker os som samfund.”

Hvad skal der til for at udvikle amatørkulturens potentiale?

☉ Citater hentet fra den udsendte spørgeskemaundersøgelse:

“Vi skal nok være mere synlige, så vi kommer mere frem i samfundet.”

“Man skal tænke på tværs af brancher. Der er et kæmpe potentiale i at opbygge den kreative kultur, da den giver en større social kapital i samfundet og dermed større sammenhængskraft.”

“At den kommer ud af sit eventuelle sneglehus og sætter sig aktivt i forbindelse med andre dele af samfundslivet. Samtidig er det vigtigt – især for politikere – at forstå, at kunst og kultur ikke er en redningsplanke for alle mulige samfundsproblemer. Et rigt kulturliv fritager ikke et samfund fra at forholde sig til sine problemer. Omvendt er det også vigtigt, at kunst ikke kun tillægges værdi, hvis den indgår i en anden kontekst end den kunstneriske.”

“For at få større politisk gennemslagskraft tror jeg, at det vil være hensigtsmæssigt at etablere en mere overskuelig organisationsstruktur på amatørkulturområdet. Der er for mange små spillere på banen.”

“Højere grad af samarbejde mellem aktørerne – højere grad af netværksdannelse.”

“Det er tvingende nødvendigt at tænke sig ind i en ny virkelighed, hvor der til dels sker et skift fra forenings- til projektkultur. Mange – især unge – motiveres til et aktivt kulturliv – men ikke gennem det traditionelle foreningsliv. De samles om at få en begivenhed op at stå, udvikle et nyt tiltag, skabe kultur sammen – og så er de videre til det næste og måske med andre mennesker. Til visionsforummet var kun ”den gamle garde” repræsenteret ifht. amatørkulturen – og jeg synes, at

rigtig mange værdifulde aspekter dermed går tabt – og det er farligt at kaste sig ud i at formulere en strategi, der ekskluderer al den amatørkultur, som altså ikke er foreningsorganiseret og med lag på lag af paraplyorganisationer. Hvor var de unge? Dem, der har anden etnisk herkomst end dansk? Dem med en kort uddannelse? Mange stemmer var ikke til stede, men er vigtige i en debat fremover.”

“Retning skabes via en 10 punkts plan samt en revurdering hvert 2.-3. år.”

“Mere anerkendelse, mere synlighed og flere penge.”

Har du et konkret ønske til de danske politikere?

○ Citater hentet fra den udsendte spørgeskemaundersøgelse:

“At kulturministeren bliver en del af regeringens koordinationsudvalg, større bevillinger a la Norge med min. 1% af nationalbudgettet, og at kultur huskes i alle debatter til alle tider.”

“At man tager amatørerne med i planlægningen af kulturelle arrangementer f.eks. i forbindelse med kulturåret 2017 eller andre kulturelle arrangementer.”

“At flere gør som Marianne Jelved – tager dialogen med bredden af aktører og uddrager udvikling og potentialer heraf – fremfor at gribe egne kække idéer og forveksle dem med verdens behov.”

“Handling på baggrund af amatørkulturens ønsker fra blandt andet en høring. Nu er det vores tur til at forme fremtiden.”

“Luk øjnene op for amatørkulturens potentiale- også det, som slet ikke bliver brugt i den nye skolereform.”

“Mere kunst og kultur på skoleskemaet!”

“At de vil se sammenhængen mellem aktive borgere (med indhold i livet) og de stigende udgifter til sundhedsvæsenet.”

“At en evt. national strategi fokuserer på det særegne ved amatørkulturen: At den praktiseres for sin egen skyld, for glæde, engagement, latter, dialog og fordybelse. Det ville være smukt om en evt. national strategi ville vægte, at amatørkulturen netop har sin berettigelse, fordi dette er dens praksis, og ikke fordi den ses som en (vigtig) del af udviklingen af 'menneskelig kapital' som et led i at gøre Danmark endnu mere konkurrencedygtigt.”

“Kom mere ud og se og hør hvad der sker ved vores koncerter, teaterforestillinger osv.”

Reaktioner fra deltagerne

– Hvilke nye tanker tager du med hjem?

Vi har her samlet en række forskellige tanker og reaktioner fra flere deltagere umiddelbart efter visionsforummet om amatørkultur. Ens for alle de interviewede deltagere er, at dagen satte nye tanker i gang og frembragte relevante perspektiver for et vigtigt område.

Hvad tager du med dig hjem fra dagens visionsforum?

Jeg ser to vigtige perspektiver i det her. For det første drejer det sig om organiseringen af vores foreningsliv, som Rob Van Genechten taler ind i. Hans netværkstankegang er meget rammende. Den gamle struktur i foreningerne tiltaler ikke nødvendigvis de unge, vi gerne vil have med, og her vil det være oplagt med en løsere struktur og tilknytning.

Derudover ser jeg også behovet for at undersøge området. Lad os få noget viden og en fælles ramme at tale ud fra. Vi har på mange måder brug for en konkret kortlægning af området.

Toke Halskov Kristensen, næstformand i AKKS

Det der står allertydeligst for mig er, hvor vigtigt det er – både for os selv og for politikerne – at vi får kortlagt, hvem vi er, hvor vi er, og hvor mange vi er. Bagved os er der jo også et publikum, som er vælgere, og som politikerne gerne vil have i tale. Derfor er det måske ikke så vigtigt med en akademisk undersøgelse af hele området, men en kortlægning ser jeg som meget vigtig.

Endelig er der de store kulturhuse, som man f.eks. har i Norge. Vi har også noget tilsvarende, men det er svært for amatørerne at få foden indenfor hos de mere etablerede kulturinstitutioner, fordi prisen for at bruge dem er så høj. Jeg synes, vi skal diskutere, hvordan man kan løse den udfordring, og kunne man fra politisk side tænke i en form for tilskudsramme, så det er nemmere for amatørkulturen at komme indenfor?

Turi Malmø, Esbjerg Kulturskole, formand for SGK – scenekunstneriske grundkurser

“Jeg er inspireret af de tanker og idéer fra Flandern, som jeg kan se os bruge her i Danmark. Det må være forvirrende for de forskellige politikere og ministre, at der er så mange interesseorganisationer, og jeg kunne se en fordel i at samle os mere på den ene eller anden måde.

I Danmark er problemet desuden, at kulturen ikke sætter dagsordenen, og der har vi en udfordring. Vi skal have kulturen tilbage på skoleskemaet, hvis vi i fremtiden vil leve af vores kreative potentiale.”

Erik Kamp Hansen, leder af DAM – Dansk Amatør Musik

“Det er en meget spændende dag, men jeg savner, at selve amatørkulturen er repræsenteret som taler i dag. Der bliver diskuteret på et politisk niveau og på et leder niveau, men jeg kunne også godt bruge et oplæg fra en stemme i amatørkulturen. Er det en politisk vision eller amatørernes vision?”

Hanne Schønemann, eventkoordinator, kultur- og fritidsafdelingen, Frederiksberg Kommune

“Det var tre spændende oplæg fra de udenlandske oplægsholdere. Jeg elskede de sidste kommentarer, der alle handler om at gå ud og gøre noget – at handle i stedet for at snakke. Det handler om at gøre noget af lyst, og sådan et engagement er jo interessant og fanger alle – også på et politisk niveau. Så 'gå ud og gør det!' Lad det ikke kun blive ved snakken.”

Carl Christian Ebbesen, Kultur- og fritidsborgmester i Københavns Kommune

“Det, jeg tager med mig videre, er tankerne omkring netværk og vidensdeling, som vi hørte om i oplægget om Flandern. Det peger på en anden måde at organisere sig på, som jeg tror, det er vigtigt, at vi gør os nogle overvejelser om.

Derudover var der nogle rigtig gode pointer fra Morten Hagevik fra Norge omkring synlighed. Hvordan får vi vist, hvad det er, vi laver? Vi har brug for noget statistik. Og vi mangler de gode argumenter for, hvorfor vi er vigtige.”

Sofie Holm-Nielsen, bestyrelsesmedlem i SYNG (ungdomskor)

En udfordring til amatørkulturen

Kulturordfører for Radikale Venstre Marlene Borst Hansen var, sammen med DATS og AKKS, vært for visionsforummet om amatørkultur på Christiansborg. I åbningstalen understregede hun amatørkulturens store potentialer og værdi for samfundet – samtidig med at hun ønskede at udfordre de fremmødte deltagere.

► En udfordring

“Hvis man er ligeglad med folk, så udfordrer man dem ikke. Jeg er ikke ligeglad med jer, og derfor vil jeg også udfordre jer lidt i dag.” Sådan indledte Marlene Borst Hansen sin åbningstale til en fyldt Fællessal på Christiansborg. I talen understregede hun blandt andet, at ordet amatør ofte bliver opfattet negativt af mange, og hun mente derfor, at de fremmødte burde overveje, hvorvidt

det er tid til en ny sproglig definition. Mens ordet “amatør” for nogen kan rumme negative konnotationer, så rummer ord som ildsjæle, kreative og frivillige noget meget positivt, påpegede hun. “Hvis sproget udvikler sig, skal man måske følge med,” forklarede Marlene Borst Hansen, som derefter lod det være op til deltagerne selv, om de ønskede at gå videre med hendes udfordring ■

► Frivillighed er vigtig

I åbningstalen forklarede Marlene Borst Hansen, at hun ser mange positive ressourcer i forbindelse med amatørkulturen, da det er her, der er vilje, passion og frivillighed, hvilket kommer mange lokalsamfund til gode.

Professionel kunst og kultur er selvfølgelig også vigtige i et samfund, men deltagerne i amatørkulturen kommer med en helt anden energi end det professionelle, og det er her, der er mange spændende potentialer gemt, understregede hun ■

► Tænk i synergier

Marlene Borst Hansen havde desuden et råd med til amatørkulturen, som var meget vigtigt for hende at give videre. Hun ser en fare i, at amatørkulturen lukker sig for meget om sig selv. Derfor er hun også fortaler for brede samarbejder, hvor amatørkulturen kan

møde og arbejde med andre aktører i samfundet. “I bør tænke meget i samarbejdsmuligheder. Tænk f.eks. over synergier mellem det professionelle og ildsjælene. Tænk ikke i modsætninger!” understregede hun ■

Vi skal tænke visioner i fællesskab

Kulturminister Marianne Jelved ønsker ikke at lave en national strategi, der er tænkt oppefra og ned samt forpligter kommunerne på bestemte opgaver. I stedet lægger hun op til at tænke visioner i fællesskab med alle aktører i amatørkulturen.

“Vi skal sætte nogle ting i gang sammen og gøre os fælles erkendelser.” Sådan talte kulturminister Marianne Jelved i forbindelse med visionsforummet om amatørkultur på Christiansborg. Kulturministeren ønskede ikke at bruge betegnelsen en national strategi, da det peger i retningen af noget, som er besluttet på Christiansborg uden samarbejde eller fælles forståelse med aktørerne.

“Vi har ikke brug for en national strategi, som alle kommuner skal følge til punkt og prikke,” understregede hun. I stedet for henviste hun til arbejdet med regeringens frivillighedscharter, hvor alle parter satte sig ned og fandt ud af en retning i fællesskab.

På den måde hilste Kulturministeren en strategi velkommen

“...som bygger på frivillighed, og som er udviklet sammen med de aktører, der har

med området at gøre. Kommunerne kan blive inspireret af strategien og arbejde ud fra den, hvis de vil.”

Kulturministeren understregede desuden vigtigheden af, at børn og unge deltager aktivt i kunst og kultur, hvilket hun selv har understøttet ved at gøre 2015 til “Ungekulturrår.”

Derudover ser hun de frivillige kræfter, der findes i amatørkulturen, som et stort potentiale, mens mødet med kunst og kultur kan være med til at skabe et bedre samfund for os alle:

“Kunsten skal give os sproget tilbage, så vi kan forstå og diskutere hvilket samfund, vi gerne vil have,” understregede hun.

► Læs mere om Ungekulturrår

Amatørkulturen skal ud over scenekanten – fremtidige perspektiver

Her på siderne samler vi op på de pointer fra dagens visionsforum, der peger frem mod nye veje for amatørkulturen.

► En samlet vision – et skridt videre

Blandt visionsforummets landspolitikere var der bred enighed om, at amatørkulturen har en stor betydning – både for det danske civilsamfund og som fødekæde til det professionelle kulturliv. Derfor kunne alle deltagere i panelet også se pointen i at skabe nogle mere strategiske tanker for området. Hvordan det skal gøres i praksis, var der dog flere tilgange til. Alex Ahrendtsen (DF) foreslog en høring med deltagere fra alle, der arbejder med amatørkultur, mens både Troels Ravn (S) og Michael Aastrup Jensen (V) nikkede genkendende til, at der er brug for en art strategi eller handlingsplan på området.

Kulturminister Marianne Jelved (RV) understregede, at hun ikke ser det som en national strategi, der forpligter de lokale kommuner på bestemte ting. I stedet ser hun en vision, hvor alle partner sætter sig ned sammen og gør sig nogle fælles erkendelser, der kan pege frem samt inspirere. Hun understregede desuden,

at initiativet skal komme nede fra, så det ikke kun bliver udtænkt på Christiansborg.

DATS og AKKS vil i et fremtidigt perspektiv tage arbejdshandskerne på og undersøge, hvordan man bedst kommer videre med en vision for området, der kan gavne alle parter.

► Be more sexy

At amatørkulturen skal være bedre til at synliggøre sig selv, var én af de pointer, som blev nævnt op til flere gange på visionsforummet.

“Be more sexy” var den helt konkrete opfordring fra blandt andet den norske oplægsholder Morten Hagevik, generalsekretær i Norges Teateråd. I oplægget fra Storbritannien kunne dagens deltagere desuden lade sig inspirere af kreative marketingskampagner, der lækkert og indbydende viste amatørkulturens potentialer i billeder.

Derudover blev de videoer, som DATS og AKKS havde fået produceret til lejlighed, fremhævet som gode eksempler på, hvordan man med relativt få midler kan formidle alle de gode elementer, som amatørkulturen rummer.

Kultur- og Fritidschef i Thisted, Karen Louise Erichsen påpegede blandt andet, at amatørkulturen gør alt for lidt ud af ekstern kommunikation:

“Det emmer af livskvalitet og glæde på de videoklip, vi har set i dag,” forklarede hun og understregede derved, at amatørkulturen skal være bedre til selv at komme ud over scenekanten.

► Området bør kortlægges

Det kan være en fordel at have en større grad af dokumentation af de amatørkulturelle aktiviteter, forklarede Morten Hagevik, generalsekretær i Norges Teateråd. Det har man gjort i Norge, hvilket har medført en større politisk gennemslagskraft – især når statistikmaterialet bliver præsenteret sammen med nogle gode og levende billeder, som amatørkulturen også er leveringsdygtige i.

I [deltagerreaktionerne](#) i denne publikation kan man desuden læse, at flere deltagere efterlyser en dansk kortlægning, som giver aktørerne et fælles grundlag at tale ud fra.

► Et nyt ordforråd?

Flere politikere understregede i deres oplæg, at ordet “amatør” i dag oftest bliver opfattet negativt i den brede danske befolkning. Oprindeligt stammer ordet amatør fra latin og betyder “at elske”, men som [Marlene Borst Hansen påpegede i sin åbningstale](#), er der mange der opfatter ordet negativt, fordi det kommer til at stå i opposition til “noget der er professionelt.”

I stedet anbefalede hun aktørerne i amatørkulturen at overveje, hvordan man kan bruge positivt ladede ord som de kreative, ildsjælene og de frivillige.

Den danske amatørkultur bør måske i forlængelse af visionsforummet overveje, hvorvidt der er brug

for en art “re-branding” af ordet amatør, der peger tilbage til ordets oprindelige betydning, eller hvorvidt det er tid til at tænke i en ny sproglig diskurs.

► Netværk er vigtige

Mange, deltagere og politikere, var tydeligt inspirerede af [Rob Van Genechtsens oplæg](#) om amatørkulturen i Flandern samt det fokus på netværk, de arbejder med der. Således blev det flere gange diskuteret, hvordan amatørkulturen kan samle sig mere, så man taler med en fælles stemme til politikerne. Både de lokale politikere i kommunerne samt de nationale politikere på Christiansborg tilskyndede desuden aktørerne i amatørkulturen til at samarbejde på tværs, netværke og være nysgerrige på hinanden.

Et andet aspekt, som dukkede op i debatten, er det ofte faldende medlemstal i mange frivillige foreninger, og her mente flere, at en mere netværksbetonet tilgang til det frivillige arbejde kan være med til at tiltrække og fastholde unge kreative ildsjæle.

► Tænk i synergier

Hvor amatørkulturen i dag kan have en tendens til at lukke sig om sig selv, var konklusionen fra både politikere og aktive i amatørkulturen, at fremtiden kræver nye tanker om samarbejde og synergier.

Som Anders Hind, formand for DATS, og Villy Dall, formand for AKKS, understreger i deres [debatindlæg til Altinget](#), så handler det om at se de vigtige sammenhænge, der findes samt kan opstå mellem den folkelige, den frivillige, den kommercielle og den offentlig støttede kultur i Danmark.

Vær med til at kåre Årets AmatørKulturKommune

For at sætte positivt fokus på de kommuner, der skaber de bedste vilkår for amatørkulturen, har DATS og AKKS stiftet prisen "Årets AmatørKulturKommune." Prisen bliver i 2015 uddelt for anden gang, og det sker til en festlig begivenhed i forbindelse med Kultur mødet på Mors d. 20-22. august.

Smilene var store, solen varm og champagnen kølig, da Frederiksberg sidste år vandt titlen som "Årets AmatørKulturKommune 2014" under Folkemødet på Bornholm. Kommunen, der har arbejdet intensivt for at skabe et bedre samarbejde med de lokale kreative ildsjæle, løb af med sejren foran de to andre udvalgte kandidater Lejre samt Sønderborg kommune.

Igen i år uddeler DATS og AKKS prisen, og denne gang sker det i et samarbejde med Kultur mødet på Mors, som finder sted i dagene d. 20-22. august. Prisen skal gives til den kommune, der via en ekstraordinær indsats arbejder for at forbedre og forny amatørkulturens udfoldelsesmuligheder og levevilkår lokalt. En kommune kan f.eks. indstilles, fordi den skaber gode rammer for amatørmusikken eller -teatret, for at have en nytænkende politik på amatørkulturområdet, eller for at have lavet et nyt banebrydende projekt. Det kan også

være for noget helt fjerde, som kan skabe inspiration andre steder.

I foråret og sommeren vil det være muligt at indstille kandidater til titlen, og både privat personer, foreninger og kommunerne selv har mulighed for at sende en indstilling til [DATS](#) og [AKKS](#). Følg med på de to organisationers hjemmeside for mere information om konkurrencen eller tilmeld dig vores nyhedsmail – så får du alle informationer direkte på mail.

Håbet er, at prisen kan være med til at sætte positivt fokus på de gode lokale eksempler, som vi alle kan lade os inspirere af.

👉 [Læs mere om sidste års vinder Frederiksberg kommune her](#)

👉 [Video:](#)

Vilhelmsborg Festspil – amatørkultur for alle

"Jeg kan simpelthen mærke, at hvis jeg ikke har lavet sådan noget i et stykke tid, så begynder det at krible ud i fingrene, og jeg bliver irriteret... så det skal jeg simpelthen bare være med i."

Sådan indleder skuespiller David Bové videoen "Vilhelmsborg Festspil – amatørkultur for alle", som er produceret i forbindelse med DATS' og AKKS' visionsforum om amatørkulturen på Christiansborg.

Vilhelmsborg Festspil er en stor sommermusical, hvor deltagerne samarbejder og nyder godt af hinandens selskab på tværs af alder,

køn, uddannelse og baggrund. Hvert år samler festspillet mere end 200 frivillige, der knokler med alt fra bygning af scene og kulisser, syning af kostume, skuespil og musik til administration, produktion, billetsalg og PR. Netop den intense opgave og den store opbakning fra frivillige skaber et helt unikt sammenhold, som gør, at de fleste vender tilbage år efter år. Dette års opsætning er ingen undtagelse, og i sommeren 2015 omdannes pladsen i skoven ved Vilhelmsborg til Korsbæk med tonerne fra Matador.

👉 [Læs mere om Vilhelmsborg Festspil her](#)

Formændene har ordet

Som afslutning på denne publikation giver vi ordet til Villy Dall, formand for AKKS, samt Anders Hind, formand for DATS. Begge udtalelser er hentet fra deres taler på Christiansborg.

Villy Dall, formand for AKKS (i forbindelse med åbningen af visionsforummet):

“Ingen vil nok bestride, at amatørteatret er en integreret del af teaterkunsten, eller at amatørmusikken tilsvarende er en integreret del af musikken. Men amatørkulturelle aktiviteter er mere end det. De foregår i en diskussion mellem kunst og folkeoplysning, mellem fagligt engagement og fritidsliv. Og dertil kan føjes en lang række andre socio-økonomiske forhold som fødekæde til den professionelle kunstudøvelse, som opdragelse af publikum, som baggrund for personlige kompetencer, udoverne anvender i deres øvrige professionelle og private liv uden for scener og øvelokaler, ja, nogle steder er amatørkunsten ganske simpelt det tilbud, der er om kunstneriske oplevelser.

Men grundlæggende vigtigt for os i organisationerne er i den sammenhæng at fastholde betydningen af egen-deltagelsen, at det er folket – børn, unge, voksne og ældre – der selv arbejder med de kunstneriske udfordringer. Det er i øvrigt sket siden forhistorisk tid – og det er i sin nuværende form en tradition, der er ældre end både grundloven og Christiansborg.

Politisk er der behov for at sætte denne vigtige del af kunstudøvelsen og kulturfællesskabet i Danmark ind i en overordnet ramme.”

Anders Hind, formand for DATS (afslutningstale):

“Tak for en både spændende, inspirerende og tankevækkende dag – som peger frem mod nye perspektiver for den danske amatørkultur. Arbejdet med at sætte fokus på amatørkulturen fortsætter selvfølgelig, hvor næste store markering af amatørkulturen bliver kåringen af Årets AmatørKulturKommune, som finder sted i forbindelse med Kulturmødet på Mors i år.

I dag har vi fået sat processen i gang, hvilket også var formålet med dagen fra arrangørernes side. Vi har set og hørt, hvordan amatørkulturen er helt central i de lokale samfund – for den enkeltes mulighed for at udfolde sig kreativt, for skabelsen af forpligtende fællesskaber og som en vigtig faktor i den kunstneriske fødekæde. På den måde har vi fået sat politisk fokus på alle de elementer, som amatørkulturen rummer.

Tak til alle der var engagerede, og tak for de positive tilsagn fra politikerne. Nu vil vi i DATS og AKKS gå videre med arbejdet. Tak fordi I kom.”

VISIONforum

Udgivet af DATS og AKKS i 2015

